

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za izmenstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 103. — ŠTEV. 103.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 2, 1936. — PETEK, 2. MAJA 1936.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

V HOOVERJEVEM KABINETU JE BAJE ŠEST MOKRACEV

TUDI SAM PREDSEDNIK JE BAJE ZAČEL IZGUBLJATI ZAUPANJE V "PLEMENITI EKSPERIMENT"

Predsednik družbe proti prohibicijskemu amandamentu je navedel imena kabinetnih članov, ki baje niso prav preveč navdušeni za sušo. — Nekateri so zavrnil njegovo trditev, drugi pa niso hoteli razpravljati o nji.

WASHINGTON, D. C., 1. maja. — Po mnenju Williama H. Staytona, predsednika družbe proti prohibicijskemu amandamentu, je začel predsednik Hoover sam dvomiti, da bi bilo mogoče uspešno izvesti prohibicijske določbe.

Nadalje je izjavil Stayton pred senatnim lobby-odborom, da je v Hooverjevem kabinetu šest članov, ki so prepričani o izjalovljenju prohibicijske zakonodaje.

Po zatrdilu Staytona, smatrajo naslednji člani Hooverjevega kabineta prohibicijo za izjalovljenje: državnik tajnik Stimson, delavski tajnik Davis, trgovski tajnik Lamont, državni zakladničar Mellon, mornariški tajnik Adams in generalni poštni mojster Brown.

Nadalje je navedel Stayton tudi izjave nekaterih članov Wickershamove komisije in iz teh izjav je razvidno, da namerava Hoover izpremeniti svojo sedanjo smer glede izvajanja prohibicijskih postav.

Staytonova izjava je povzročila tako v Washingtonu kot tudi drugod po državi veliko senzacijo.

Nekateri gospodje, katere je označil kot nasprotnike suše, so takoj zanikali njegovo ugotovitev, dočim so ostali molčali.

Tajnik Lamont je rekel, da ni prišlo na površje vprašanje prohibicije, odkar je on v kabinetu.

Mornariški tajnik Adams je izjavil, da je Staytonova trditev, kolikor se njega tiče, povsem neutemeljena.

Državni tajnik Stimson je podal slično ugotovilo, ni se pa hotel spuščati v podrobnosti, dočim Mellon, Brown in Davis sploh niso hoteli komentirati Staytonovih trditev.

Nadalje je rekel Stayton, da se je posvetoval z raznimi člani Wickershamove komisije ter prišel do zaključka, da ne verujejo v izvedbo prohibicijskih postav ter skušajo najti zanje kako primerno nadomestilo.

Nihče mu ni sicer rekel, da dvomi predsednik o prohibiciji, toda do tega sklepa je prišel, ko je razpravljala Wickershamova komisija z njim o možnosti novega načrta.

Komisija bi se ne bavila s tem vprašanjem, če bi ne imela izrecnega Hooverjevega dovoljenja.

BORAH IN MORNARIŠKA POGODBA

Ker je zavzel senator Borah napram londonskemu paktu prijazno stališče, je Hoover prepričan, da bo sprejet v senatu.

WASHINGTON, D. C., 1. maja. Borah, načelnik senatskega odbora za zunanje zadeve, je zavzel napram londonski mornariški pogodbi jako prijazno stališče. To dejstvo je ojačilo upanje administracije, da to senat pogodbo hitro odobri. Predsednik Hoover je pripravil posebno poslanico, ki bo s pogodbo vred predložena senatu.

Kot predsednik važnega odbora za zunanje zadeve, zavzema Borah takorokno odločilno stališče glede ratifikacije.

Senator Borah je izjavil: — Moja želja je, da bi senatni komitej hitro sprejel in odobril pogodbo. To bi bilo velike važnosti. Fakt je treba skrbno preštudirati, vendar pa domnevam, da bi se stvar zavlekla. Moje stališče napram pogodbi je prijateljsko.

Borah je podal to izjavo po konferenci z državnim tajnikom Henry Stimsonom, ki je načeloval ameriški delegaciji na londonski konferenci.

Stimson se je oglasil pri senatorju včeraj zvečer. Prej je še predložil predsedniku Hooverju dve kopiji londonskega pakta.

Senator Robinson iz Arkanzasa, ki je istotako zastopal Združene države v Londonu, je bil deležen živahnih ovacij ob svojem povratku v zvezno glavno mesto.

Časniškim poročevalcem je rekel, da morajo Združene države zgraditi toliko bojnih ladij kot jim je po pogodbi dovoljeno. Ameriška vlada bo morala izdati vsako leto po sto milijonov dolarjev v mornariške svrhe. Konec teh izdatkov bo šele leta 1936. Amerika mora graditi več ladij ali pa opustiti svoje stališče kot mornariška sila. Konstruktivske omejitve kot jih navaja pogodba, bodo koncem konca bolj blagovestne kot neomejena gradnja bojnih ladij.

MORNARIŠKA POGODBA BO PREPREČILA HOOVERJEV IZLET

WASHINGTON, D. C., 1. maja. Ker ima predsednik Hoover najno delo, bo najbrž preložil sobotni ribiški izlet v gore Virginije. Rihovni izvrševalni uradnik je nameraval zapustiti Washington v petek ali soboto, a njegov načrti so sedaj zelo nedoločni, kajti vsa pozornost Hooverja zahtevata zase mornariški dogovor ter vprašanje potrjevanja sodnika Parkerja, proti kateremu se je pojavila močno opozicija, posebno iz vrst organizirane delavstva.

POMANJKANJE VOJAŠKIH UNIFORM

WASHINGTON, D. C., 1. maja. Precej pozornosti je vzbudilo dejstvo, da je manjkalo vojaških uniform, ko je izročila delegacija predsedniku Hooverju poročilo konferencie. Le dva predsednikova pribočnika sta nosila "dress-uniformo", a brez pasov, meča ter epolet. Domneva se, da so spravili med stare šaro vse snake vojne. Pozneje pa so pojasnili, da so hoteli napraviti vse ceremonije jako enostavno in preproste in da so tudi glavni delegati nosili le navadne obleke.

POVSEM MIRNO PRAZNOVANJE PRVEGA MAJA

Med delavci in policijo je prišlo le do brezposelnih spopadov. — Petdeset komunistov a-retiranih v Parizu.

Praznovanje prvega maja je bilo povsem mirno, posebno po ameriških mestih. Najhujšega so se ball v New Yorku, kjer sta bili za večeraj popoldne napovedani dve demonstraciji — komunistična in demonstracija veteranov iz svetovne vojne.

Najprej so demonstrirali veterani, za njimi pa komunisti. Prišlo pa ni do nobenih spopadov.

Pomisliti je seveda treba, da je bila za vsak slučaj pripravljena vsa newyorška policijska sila — kakih osemnajst tisoč moč.

V Londonu so se završili le brezposelnih spopadi med policijo in delavci.

Iz raznih delov Anglije je dospelo v London veliko število brezposelnih njihovih demonstracija se je pa mirno zaključila v Hyde parku.

Po Dublinu so nosili brezposelni plakate z napisi: — "Spuntajte se ali pa poginite lakota!"

V Belgiji je edinele v bližini Luetticha posredovala policija, ko se je odpravilo kakih tristo komunistov proti jetnišnici, najbrž v namenu, da oprostite politične jetnike.

Policija jim je zaprla pot, naker so se mirno odpravili v drugo smer.

Na Poljskem so se završili resnejši kravali v Dombowa-premogarskem okraju. Policija je navallila na socialiste in komuniste ter jih več ranila.

Nekaj podobnega se je završilo na Grškem in sicer v pirejskem pristanišču.

V Carigradu se par mesecev pregajajo komuniste in zato ni večeraj prišlo do nikakih izgredov. Večraj so izgnali dvajset inozemcev.

V Jeruzalemu so bile zaprte šole delavskih zadrug. Delavci so mirno praznovali svoj praznik.

Na Bolgarskem je bilo aretiranih 140 oseb, pa so jih proti večeru zopet izpustili.

Komunisti so delili šepake, katere je policija sproti zaplenila. Tudi vsako komunistično zborovanje je bilo sproti razbito.

V Jugoslaviji in Italiji je vladal mir.

Pariz je bil izredno dobro pripravljen za zadržanje vsakega nemira. Po ulicah je patroliralo nad dvajset tisoč žandarjev in policistov, ki so pa le v predmestju St. Denis stopili v akcijo ter aretirali nad petsto oseb, katere so pa pozneje kmalu izpustili.

Po raznih japonskih mestih je demonstriralo nad petdeset tisoč delavcev, ki pa niso dali oblastim niti enkrat prijike, da bi posegle vmes.

LETINA DOBRO OBETA

WASHINGTON, D. C., 1. maja. Spomladansko delo in pridelek obetata postati po vsej deželi ugodna, kljub škodi, katero so trpele južne in centralne države. Tako se glasi v poročilu poljedelskega departamenta.

Spomladansko sejanje pšenice je skoro dovršeno — se glasi v tosedajšnjem poročilu — Polja v Južni Dakoti in drugod obetajo dober pridelek. Isto velja tudi glede vseh drugih pokrajin.

REDNA DOBAVA ŽGANJA IZ ONTARIJA

Iz Kanade dovažava vsak dan šest aeroplanov žganje v ameriške zračne pristane. Vse se vrši pod nadzorstvom kanadskih carinskih uradnikov.

DETROIT, Mich., 1. maja. — Dnevnik "Free Press" poroča, da prevažajo licenzirani zrakoplovi žganje iz Kanade v Združene države.

V tej službi je šest zrakoplovcov, ki plujejo med Walkerville, Ont., in med raznimi zračnimi pristanišči v Združenih državah.

Prevoz žganja se vrši pod nadzorstvom kanadskih carinskih uradnikov, na temelju zadnje odločitve provincijalne vlade, da imajo licenzirani aeroplani dovoljenje prevažati pijačo.

Dunmal B. MacColl, manager korporacije, ki kontrolira Walkerville zračno pristanišče, je baje rekel, da dovažajo trgovci žganje v vlakih na letališče ter ga tam nalagajo na aeroplane.

GANDHI BOKMALU ARETIRAN

Angleška delavska vlada bo najbrž odobrila sklep indijskega podkralja. Civilna nepokorščina je trošenje energije.

LONDON, Anglija, 1. maja. — Politični tlopišnik Daily Chronicle pravi, da se indijska vlada pripravlja vprizoriti odločno akcijo proti voditeljem kampanje za civilno nepokorščino.

Poročevalec je dostavil, da je treba vsak trenutek pričakovati aretacije indijskega voditelja Gandhija.

Indijska vlada se je prepričala o nazorih angleškega kabineta, ki se je sestel včeraj ter sklenil podpirati akcijo indijskega podkralja Irwina in njegovih svetovalcev.

Anglija je preputila indijski vladi primeren trenutek za aretacijo Gandhija.

Daily Telegraph je objavil naslednjo brzojavko poročevalca, ki je datirana z dne 29. aprila, a je bila najbrž zadržana od cenzure.

Izvedel sem, da so bile vse evropske ženske in otroci v severozapadnem delu province Pundžab navodila, naj bodo pripravljene zapustiti svoje domove ter si poiskati zavetja v trdnjavah v slučaju, da bi smatralo oblasti to za potrebno.

Poročila, da so se uprli bataljoni Sikhov, niso potrjena.

BOMBAY, Indija, 1. maja. — Nekako trideset otilnih članic nacionalističnega kongresa je naslovilo danes pismo na indijskega podkralja lorda Irwina, v katerem izražajo vse simpatije s kampanjo civilne nepokorščine, katere je uvedel Mahatma Gandhi.

Iz Madrasa poročajo, da je neki ne-braminski voditelj izjavil, da je civilna nepokorščina trošenje energije.

VOJAŠTVO JE ZASTRAŽILO KAZNILNICO

Kaznenci so baje začeli kopati predor, ki vodi do wardenovega stanovanja. — 600 kaznencev v zamreženi stokadi.

COLUMBUS, Ohio, 1. maja. — Danes je posebna komisija preiskovala škodo, katero so tekom nemirov, ki so siedili požarom, napravili kaznenci v White City Title House ter dogrnala, da je škoda precejšnja.

Vsled tega je bilo sklenjeno, da bodo narodni miličarji se dva tedna stražili poslopja državne kaznilnice.

Za popravo povzročene škode bo treba najmanj trideset dni.

To je razvidno iz izjave polkovnika Roberta Haubricha, poveljnika chioskih miličarjev, ki je po dolgotrajnem prizadevanju zlozil odpar zaprtih kaznencev.

Polkovnik Haubrich je nadalje izjavil, da ne ve še zagotovo, kdaj mu bo mogoče odpoklicati vojake. Rozburjenje med kaznenci je pa tako veliko, da bo treba najmanj še štirinajst dni zastražiti kaznilnico.

Ko so popravljali takozvano Idle poslopje, so spravili šeststo jetnikov v stokado iz bodeče žice, ki je bila zgrajena na dvorišču. Sedemsto so jih pa spravili v druge zavoje.

Predno so spravili kaznence v stokado so snehernega preiskali, čenima pri sebi orožja oziroma kakkega orožja. Pri nekaterih so dobili žepne nože, katere so jim zaplenili.

Pri natančni preiskavi se je namreč doznalo, a so kopali jetniki predor proti stanovanju wardena Thomasa. Tunel je bil že precej dolg in je vodil skozi šest inčev debelo plast iz cimenta.

Čprav je danes vladal v kaznilnici precejšen mir je bilo na dvoriščih štiristo vojakov, izven poslopja jih je pa dvesto patroliralo.

VELIK RAZVOJ ZRAKOPLOVBE NA KITAJSKEM

Dalekosežni načrti kitajske vlade. — Za nakup šestih aeroplanov je potrebnih pol milijona dolarjev v zlatu.

ŠANGHAJ, Kitajska, 1. maja. — Kitajska vlada se je pričela zanimati za trgovsko in za vojno zrakoplovstvo.

Eden glavnih načrtov kitajske vlade je zračna črta, ki bi segala preko zapadne Kitajske daleč v Tibet.

V to svrhu bi bilo treba šest aeroplanov. Nabaviti jih bodo skušali s prostovoljnimi prispevki bogatega prebivalstva Sechuen province. V ta namen bi bilo treba zaezkrat nekako petstotisoč dolarjev v zlatu.

Meseca maja bo tudi otvorenja zračna črta, ki bo vezala mesti Šanghaj in Nanking z Japonsko.

Tozadevni kontrakt je dobila od kitajske nacionalistične vlade neka japonska tvrdka.

Zrakoplovna zveza med Kitajsko in Nemčijo bo pod pokroviteljstvom kitajske vlade in nemške Luft-hanase.

Ker ruska vlada noče dovoliti, da bi vodila ta črta preko ruskega ozemlja, bo treba še nekaj časa počakati, da se Rusija premisli.

Tudi kitajski vojaški glavarji se začeli spoznavati veliko vrednost zrakoplovov v modernem vojevanju.

V Mandžuriji je general Čang Hsue Liang razvil močno silo, ki sestoji iz poizvedovalnih aeroplanov ni takih, ki so opremljeni z bombami. O vrednosti in uspešnosti zrakoplovov se je prepričal, ko so Rusi navallili na Mandžurijo.

Tudi general Čang Kaj-Šek je zatri že več vstaj s pomočjo aeroplanov, česar bi sicer ne mogel storiti.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNAJAMO, DA IZVRSUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
" 1000	\$ 18.50	" 200	\$ 11.50
" 2500	\$ 46.25	" 500	\$ 28.75
" 5000	\$ 92.50	" 1000	\$ 57.50
" 10,000	\$ 185.00		

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot gora navedeno, bodite v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljume se boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRSUJEMO PO CABLE LETTER CA PRISTOJBEING 75c.

SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0282

PREISKUSNJA SKRIVNOSTNEGA ZRAKOPLOVA

FARNBOPOUGH, Anglija, 1. maja. — Tukaj bodo preizkusili nov skrivnostni aeroplan, ki se bo kaže dvignil s tal navpično v zrak. Aeroplan, ki je bil po načrtih zračnega ministrstva, agrajeci povsem tajno v Cowes, se imenuje "helicopter".

Aeroplan ima nad trupom štiri premenljiva krila, ki so opremljena s posebnimi propelerji.

Inženirji gnajo, da bodo rotacijska krila vrgnula aeroplan navpično v zrak. Akc se bodo načrti posredili, do aeroplan ostal nepremično s poševni vikali. Aeroplan je tudi opremljen s posebnimi stroji za plovbo na daljavo.

AMERISKI POSLANIK PRI KRALJU ZOGU

TIRANA, Albanija, 30. aprila. — Hermann Bernstein, novi ameriški poslanik v Albaniji, je izročil danes svoje poverljive listine kralju Zogu. Vršile so se običajne ceremonije.

ITALJANSKI URADNIK IZVRŠIL SAMOMOR

RIM, Italija, 30. aprila. — Com-mandatore Agostino Agosti, župan kraja San Remo, je izvršil včeraj samomor v bližini Vatikanskega mesta. Vatikanske oblasti so zanimalo prejšnja poročila, da se je završil samomor na vatikanski zemlji.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (A Corporation)
Frank Sakser, President; Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers: 215 W. 13th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Subscription rates: In U.S.A. and possessions \$7.00 per year; Outside U.S.A. \$10.00 per year. Single copies 15 cents.

Advertisement rates: 10 cents per line per week. Classified advertising 5 cents per line per week.

GLAS NARODA, 215 W. 13th Street, New York, N. Y. Telephone: Chelsea 3878

MOONEY IF BILLINGS

V Mooney-Billingsovem slučaju se je izkazal governer države Californije, Young, kot onega najbolj slabotnih politikov v tej deželi.

Najprej je bil obljubil prijateljem Toma Mooneya, ki sedi že štirinajst let v ječi — da bo poleti 1929 natančno preštudiral vse akte ter na podlagi tega študij razsočil, če je Mooney res ponedolžnem zaprt.

Jesen je pa izjavil, da ni prišel na čisto in jasno ter rekel, da bo izročil zadevo državnim pomilostilni oblasti.

Izza onega časa je tudi poteklo že šest mesecev, pomilostilna oblast države Californije pa trdovratno molči.

Zaradi istega "zločina" je obsojen na do smrti ječo tudi Warren Billings. Znjim je pa stvar nekoliko drugačna.

Obramba je dovolila, da je potekel rok za priziv, v sled česar zamere edinole najvišje sodišče države razsojati o prošnji za pomilostenje.

Young je vsled tega izjavil, da v tem slučaju ne more ničesar storiti in je prepustil vso odgovornost najvišjemu državnemu sodišču.

Tudi izza onega časa je prešlo že šest mesecev, toda pomilostilna oblast se ne zgane.

Ker bi bil predolg molk le malo preveč sumljiv, se je zdelo načelniku najvišjega sodišča Waste-u potrebno podati nekako izjavo, ki se pa glasi, kot je bilo pričakovati, v negativnem zmislu.

Waste pravi, da najvišje sodišče ne more premostriti verodostojnosti aktov oziroma njihove vsebine, ampak edino, kar more storiti je, da preimotri tehnično stvar cele zadeve.

Zgodilo se je tako, kot se je zgodilo pri Saccu in Vauzetiju.

Šest mesecev so premišljevali in ugibali, po šestih mesecih pa pridejo do zaključka, da iz "tehničnih razlogov" ne morejo in ne smejo seči v kolesje pravice.

Tom Mooney lahko umre v ječi, samo da ni ogrožena politična kariera governerja Younga.

Warren Billings sme biti še nadaljnih štirinajst let v ječi, kajti v "tehničnem oziru" se ni završila nobena pomota.

Velike tehnične napake ni bilo pri procesu nobene. Kvečjem, da je državno pravdnitvo pozvalo za pričjo krivoprisežnike, kvečjem, da je bil ta ali oni podkupljen, da je pričal proti delavskemu voditelju.

"Tehnično" je vse v najljubšem redu, razen ene same malenkosti, namreč, da Tom Mooney in Warren Billings nista mogla zakriviti zločina, zaradi katerega sta bila obtožena in spoznana krivim.

CAJNI KRALJ UMRL

Nedavno je umrl v Londonu Feter Larkin, od leta 1922 vrhovni komisar za Kanado v Londonu, znan pod imenom čajni kralj. Umrl je v starosti 73 let. Kot sin ciromašnih roditeljev je začel Larkin svojo kariero v veletrgovini s čajem v Montrealu v Kanadi, kjer je bil uslužbenec leta 1890. Bil je zelo marljiv in kmalu si je prihranil toliko denarja, da je ustanovil lastno trgovino s čajem. Delal je nenehno in dan in rano ni čuda, da je njegova podjetje lepo napredovalo. Zbil je "Gladstone Tea Company", katero se imenuje prvotno Larkino.

Zadnja leta so znašali letni dohodki črčnega kralja Larkina nad 100.000 angleških funtov. Larkin je bil prvi trgovec na svetu, ki je začel zavajati čaj v staniol-papir. O njem se je govorilo, da je zavarovani tako visoko, kakor nihče na svetu. Kot vrhovni komisar za Kanado je organiziral uvoz kanadskega blaga v Anglijo in odplačeval je angleških vojnih dolgov v Kanadi.

GLAS NARODA

List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Jože Benedik devetdesetletnik.

"Jutri" piše: V ponedeljni deceniji celega stola bo te dni stopil Jože Benedik nad 40-letni gostilničar, nad 60-letni ministrant, orglar in cerkovnik pri Sv. Joštu nad Kranjem, prijetnem in pri ljubljenskem izletniškem in romarskem vršacu, ki se je najgloblje s svojo Šmarjetno goro zadržal v kranjsko-pilje.

Ce že danes zavijete v ponedeljek, ko je v Kranju običajni sejem, v znano mestno gostilno "pri Jožtarju", ti bo postregel naš jubilar, mladostno poskočen, uren in mladen, da bi komaj prisidil šest križev in še to z bojznjiko, če se nisi zmotil. Vsak ponedeljek točno jo primaha Jože s svojimi devetimi križi ki se niso njegovega hrbita niti vpoznili, iz daljnega konca Strazišča v K-ranj k svoji snahi v gostilno, da je pomaga pri delu. Lansko poletje je bil dvakrat pa na Javorniku in Čepuljah pod Joštovim vrhom na svojem posestvu in s svojimi prijateljem Šiferjem iz Bitrjega, bivšim stražiskim županom, ki ima od nje celo eno leto več, spremila vsakega prijatelja na poslednji poti. Tako sta letošniji marec spremlja 84-letnega prijatelja Jakoba Bajžolja.

To je zdravje našega jubilanta, ki ga je skoro 70 let srkal na prijetnem, skoro 900 m visokem Joštu kamor danes kot nekdanji hodijo kranjski in ljubljanski purgariji tako radi. Stari Kadilnik, ki je v svojem 82. letu poslednjič prišel na Sv. Jošt, trgovci Česnik, Urban, Zupnik, Mikuš, dr. Kušar, znani "pijatelj" slovenskega pianinskega društva, so bili njegovi zvesti prijatelji.

Največ opravka pa je imel z gosti iz Kranja. Poleg nedelje je bil v tednu še en praznik, ko so prihajali in pobasi odhajali dr. Štempihar, tovarnar Rakovec, inž. Bloudek, prof. dr. Kerun, prof. Pirnat, prof. Zupca, lekarnar Šavnik, F. Pčičak in drugi. Njegov sin Franc je imel veselje pozimi, da je štel odlise padcev v snegu, ki so jih napravljali po potu domov v Kranj. In naštel jih je vedno čez sto in še več.

Jubilant je tudi markantna oseba iz zelene družine in brez dvoma najstarejši živi lovec v kranjskem srezu. Ko je po Joštarskih rebrih pastirjeval kot devetletni deček, je vjel prvega zajca — brez puške. V lovu so lovcu drugim prepodili mimo njega zajca tako blizu, da se je vrغل ker na njega in na zajca obležal. Ko so lovcu prišli mimo, ga je medtem še povil v praprot in odnesel skrivaj domov.

Ko je bil pol leta pastir Joštarskih duš pisatelj in župnik Franc Fluzgar, mu je moral mežnar — naš Jože čestokrat "prikomandirati" zajca za njegovo kuhinjo. Enkrat pa naš Jože ni imel časa, pa je rekel Fluzgarju: "Vi vzemite moje puško, bom pa jaz delal na Javorniku peš spustil, potem bo že kaj prišlo pod strel". Pa sva jo mahnila, je pripovedoval Jože, z župnikom na Javorniku. Komaj sem opazil pse, ko se pokaže za ovinkom orožnik. Orožnik! Pa sva stekla, kakor so naju noga nesle. Tako je slo, da orožnik ni mogel naju niti spoznati. To sva se še smejala.

Kranjskim lovcem je čisto kaj "naštimal", da je bilo potem smejati se.

AVGUST ZABKAR UMRL

18. aprila je v svoji vili na Dunajski cesti umrl industrialec August Zabkar. Z njim je izgubila slovenska industrija velikega pionirja in jugoslovanskega narodnega gospodarstva. Umrl je v starosti 75 let, od teh jih je pa bilo za pokojnika nad 60 trdega, vztrajnega, a tudi uspešnega dela. Rojen je bil 22. junija 1865 v Kostanjevici. Stariši so bili revni. Pokojni Zabkar je že zgodaj, kazal zanimanje za stroje. Kot pomočnik je prišel v Ljubljano, kjer pa ni ostal dolgo. Leta 1873 je bila svetovna razstava na Dunaju. Ob tej priliki je Zabkar povezal čulice in odšel peš na razstavo. To je bila njegova prva pot v tujino, kjer si je z celom in pridnostjo pridobil mnogo strokovnega znanja ter se z njim vrnil v domovino in se časovnožil. V 10 letih je ustanovil že lastno tovarno na Dunajski cesti, ki se s časom razvila v eno največjih industrijskih podjetij v Sloveniji. Tovarniški izdelki njegovega podjetja so šli po vsem svetu. Poseben sloves so si pridobile njegove železne konstrukcije.

Električni tok ga je ubil. V Splitu je te dni električni tok ubil mehaničnega vajenca Ivana Trumbiča, ki je bil zaposlen na podstrešju nove stavbe "Cristie". Stal je na mokrih tleh in bil je takoj mrtev.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., soba št. 413.

ČUTI SE KOT ZOLETNI MLADENIČ

"Altoona, Pa., 14. aprila. Star sem 74 let, toda Trinerjevo Grenko Vino me je napravilo, da se čutim kot doletni mladenci. Niti v Nemški niti v tej deželi nisem še dobil tako dobrega zdravila. John Lohmer."

TRINERJEVO GRENKO VINO

Je izborna železna tonika. Hitro se to iste izboljša slabega telesa, zaprtja, glavobola, nespečnosti in podobnih železnih nerodov. Poskušajte ga danes! Pri vseh lekarnarjih. Brezplačni vzorec od Joseph Triner Company, 1323 S. Ashtland Ave., Chicago, Ill.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljšje zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plačo za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe.

Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga v agatelju lahko vsak čas zopet dvigne. Nato plača obresti po 4% na leto, pri čemer s vsakim mesecem. To je najboljše obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za sigurne hranilne vloge.

Vlagatelji izven New York-a šam pošljejo denar na pripravnice po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovino v KANADSKIH DOLARJIH ter iste v polni vrednosti v ameriških dolarjih vpisujemo v vložne knjžice.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, NEW YORK, N. Y.

IZ JUGOSLAVIJE

Strahen samonar.

V Subotici si je te dni na strašen način končala življenje 29-letna Ana Ertner. Dekle, je skočilo pod vlak, ki jo je strahovito raznesaril. Odtrgal ji je glavo in cbs nogi. Vzrok samomorja je bil najbrž obup nad neozdravljivo boleznijo. Dekle je bilo namreč tuberkulozno in zdravniki so ji odkrito povedali, da ji ni več rešitve.

Nekaj zanimivosti o bankirju Zumbuloviću.

Kakor smo že javili, je bil na zahtevo ljubljanskega deželnege sodišča v Beogradu aretiran in v ljubljanski preiskovalni zapor pripeljan 31-letni bankir Jakob Zumbulović, židosek veroljupni, rodom iz Beograda. Zumbulović je 1. 1926 ustanovil v Beogradu malo bančno podjetje, ki se je predvsem bavilo z razpečavanjem najrazličnejših srečk in s spekulacijami vrednostnih papirjev. Kmalu je v Ljubljani, ki je razširila svoje delo po vsej Sloveniji. Agente Zumbulovičevi so posebno dobre posle napravili v Ljubljani, ljubljanski okolici, po Gorenjskem in Štajerskem. Zumbulović je prodal na 75 tisoč komadov raznih srečk, pa tudi večje množino obveznic vojne škode. Stranke so naročale obveznice in druge vrednostne papirje pri Zumbuloviću na mesečne obročke, ki so znašali od 100 do 200 Din. Ko je bil po postopovanju agentov podpisan naročilni list za vojno škodo, so agente imeli pravico inkasirati prvi obrok, dočim so ostale obroke stranke morale plačevati Zumbuloviću. Mnoge stranke so plačevale mesečne obročke. Ko so po 21 plačanih obrokih zahtevale originalne obveznice vojne škode, navadno od Zumbuloviča niso dobile nikakega odgovora, ali pa so bile obveščene, da morajo plačati še en ali pa dva obroka. Mnoge stranke v Ljubljani so po odvetnikih z raznimi represalijami naposled prisilile Zumbuloviča, da je postal prizadelet originalne obveznice. V prav mnogih primerih pa se je Zumbulović kratko izgovarjal, da je obveznice vojne škode lombardiral po beograjskih bankah in da ni nobene nevarnosti, da bi bile stranke oskodovane.

V treh letih je imel Zumbulović s svojo "banko" nad 20 milijonov prometa.

Koliko je v Sloveniji oskodovanih strank, se sedaj še ne more konkretno dognati. Državnemu tožilstvu v Ljubljani je bilo poslanih že 25 kazenskih ovad. Nekatere stranke so oskodovane za večje zneske.

Vihar v hrvaškem Zagorju.

Te dni je divjal v Zagorju silen vihar, ki je prevračal hiše in kozolce, odnašal strehe, rival drevesca s koreninami vred in potrgal telefonske in brzojavne žice. Najbolj so trpeli kraji Zagreb, Dona Stubica in Samobor. V samoborskem okraju je vihar povzročil največjo škodo v vseh Završćak, Barkaševac in Celina, se bolj pa so bile prizadete vasi Jakovlje, Irišće, Slatina, Krušovo in Oroslavje v stublčkem okraju, kjer znaša škoda okoli pol milijona dinarjev, dočim znaša v zagrebškem okoli 300.000 Din. Kako močan je bil vihar, je najbolj razvidno iz dejstva, da je pograbil na polju nekega kmetia, ki je pasel kravo, ga s kravo vred dvignil v zrak ter nesel kakih sto metrov daleč. Tako namreč poročajo hrvaški listi. Zadeva s kravo bo menda bosca.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Naznanjam, da je dne 1. aprila umrl moj ljubi mož v bolnici v Etn Harbor, Mich.

JOSEPH NOVŠAK

za jetiko, 41 let star. Doma je bil iz Lukovca pri Senci, kjer zaručica sestro in v Johnstown, Pa. pa brata. Hvala vsem, ki so ga obiskali v bolnici in mi pomagali ob času njegove smrti ter ga spremlili k večnemu počitku na kat. pokopališču v Menroe, Mich.

Počivaj v miru in lahka naj ti bo emerška zemlja!

Zalujoča vdova:

Julija Novšak.

Pittsburgh, Pa.

Peter Zgaga

Fraznovanje prvega maja.

Ne bom pisal, kako so praznovali večeraj 1. maj, pač pa, kako so ga praznovali pred desrtimi petindvajsetimi leti v Idriji na Notranjskem.

Idrija je uživala sloves, da je bila eno prvih mest v bivši Avstro-Ogrski, ki je imelo socialističnega župana.

Sam ne vem, kako se je zgodilo. Preprič med dvema pomaga tretjemu, in tako se je v Idriji potem.

Sin ustrelil očeta.

V vasi Suvoji pri Sisku je bil te dni izvršen strašen zločin. Mate Nikolič in njegov 28-letni sin Mijo se že del časa nista razumela. Vzrok je bila borba za posestvo. Oče ga silno ni hotel izročiti, ker je bil pijanec, pač pa ga je hotel prodati in se preseliti v Salvonjo. Zato sta se že spetovano sprla in nekoč je sin očeta tako oplazil po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnico. Sin je moral v zapor, kjer je presedel 6 mesecev. Toda tudi ta kazen ga ni iztreznila. Popival je še vedno in ob vsaki priliki nadležoval očeta. Te dni je sedel oče v gostilni, ko je vstopil sin Mijo. Nič hudega slutnja mu je stari ponudil merico žganja. Mijo pa ga je osorno zavrnil, potegnul iz žepa samokres in šestkrat ustrelil nanj. Štiri krogle so zadele očeta v prsa, dve pa v roko in je bil takoj mrtev. Zločinkega sina so prijeli in zaprli.

Po 12 letih kaznovan zločin.

23. oktobra 1918, v prevratnih dneh se je ustavlil voz, v katerem je sedelo pet uniformiranih mož, pred hišo občinskega notarja Marka Djakovica v Podvinju pri Brodu. Tolja, kateri je nadeloval Tomo Jankovič, je vdiral v Djakovičevo stanovanje, notar je bil baš zatopjen v časopis. Jankovič je zahteval naj odpre usta, ko je to, nič hudega slutnja notar storil, ga je Jankovič ustrelil v usta. Notar je čez nekaj ur v groznih mukah umrl. Zločinci so pobegnili in zločin je ostal negotojen. Te dni pa je sliškega policija zločinca prišla na sled. Zvedela je, da se Jankovič skriva že več let pod imenom Vinoko Skender v Osijeku. Prijela ga je in izročila sodišču. Te dni se je moral Jankovič zagovarjati pred sodiščem v Požeju. Obsojen je bil na deset let težke ječe in izgubo meščanskih časti, poleg tega pa mora notarjevi vdovi plačati 40.000 Din odškodnine.

Velika tatvina kožuhovine.

Med vožnjo Subotica-Beograd je bil v januarju iz tovarnega vlača ukraden zavoj, v katerem je bilo 35 kg dragocene kožuhovine, last tvrdke Mayer v Somboru, v vrednosti 150 tisoč Din. Ker so ostale polzvede za tatvi brezuspšne, je morala železnica izplačati 80.000 Din. zavarovalna družba pa 50.000 Din odškodnine oskodovani tvrdki. Te dni pa je ubotičska policija tatovom le prišla na sled. Prijela je 29-letnega ključavničarja Karja Bartalosa, pri katerem je našla več kožuhovinskih ovratnikov. Bartalos je sicer tatvino tajil, zapletel se je v splošjavo, na podlagi katerih je policija aretirala tudi njegove pomočnike. Trgovska uslužbenca Tumbas in Slavič iz Subotice sta ukradene ovratnike razpečavala po 850 Din. Policija je pri njih zaplenila še okoli 90 ovratnikov. Dosedaj je bilo aretiranih 7 tatov, ki jih je policija izročila sodišču.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

Radikalni element se je podal v komunistični tabor in v tem taboru nima z rožicami poslano.

Komunistom očitajo, da so norec. Pa niso norec. Kajti noben norec ni zmožen take žilavosti in vztrajnosti. Masa se je vdala v svojo usodo, ker ni znala tako izbratiti prilik in razmer kot so jih znali voditelji. Voditelji so pa, hvala Bogu, na varnem. Natančno, do sekunde, so vedeli, kdaj je treba vreči navidezno prepričanje in rdečo kravatno garbije nataknil frak. Vsek pa ni tega zmožen. Nekaterim se smili prepričanje, nekateri pa nimajo denarja za frak.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

CLAUDE FAHRERA:

TURŠKI PES

Predno začnem, morate vedeti: imam rad mačke in ne ljubim psov. Zares bizarna in nazadnjaška kaprica. Človek, ki skrajnosti sebična žival, čeni pri živalih kot svojih tovariših v prvi vrsti suženjsko, petolizništvo in strahopetnost v bistvu povsem "pasje" lastnosti. Jas pa čim, neodvisnost, samozavest in dostojanstvo, tri slabe lastnosti, katere pa imajo mačke, ki je mnogogrede redno vedno odklanjala vigo mojega suženja in mi je bila samo prijatelj. — Se vam zdim smešen? — Naj bo. Toda vidite, da se morate zahvaliti, samo moji vladnosti, da vam ne odgovorim čeno. Molčim, toda drugače ne sodim o tem...

Navzile temu imam rad mačke in sovražim pse. Od tega pravila napravim takoj izjemo: je pasja rasa, katero sem imel in imam rad. Ne uganete katera. Ne gre niti za collie, niti za volčjake, niti za fosterriere. Vse te luksuzne zvrstine so mi enako zoperne. Edina pasja rasa, ki je naša milost, v mojih očeh, ni domača rasa. To je zelo primitivna rasa turških bledeh psov, brez gospodarske in pasje lučice, brez verige in nagobčnika, začeljenih, lačnih in ponosnih psov, ki komaj "pasjih" psov, ki zaslužijo skoro bit, "mačke".

Tem napol divjim živalim, je ohranilo neodvisno življenje lastnosti, kakršnih ne najdemo več v hišni nošega Sultana II Azora. — Turški psi — psi iz Skutari, psi z Bruse, psi iz Konja in nekdanji psi iz Carigrada — muslimansko svobodni psi so resni, razumni, to so vam pravi misleci filozofi. Zrednakejke potprežljivo dež in aneg, naspotno pa ne trpe pod nobenim pogojem krivičnosti hudobnih ljudi in ne znajo lizati roke, ki jih tepe. To jih pa prav nič ne ovira, da bi ne bil zelo dobri psi, mirni in prijazni, giznoli samci, če je treba ugrizniti. Mišlim, da im je pripomnilo do vigoje družba njihovih rojakov, turških ljudi. Turki so namreč sami imenitni ljudje, ki nikoli ne zlorabljajo svojih sil, da bi pretepa, otroke, žene ni živali. Sicer pa to ni važno. Zgobjeni ali le, turški psi so sijajni. In mlkroturška vlada, ki jih je pod pretevo civilizacije, enako malenkostno kakor barbarstvo pretveso pobila nenadoma šestdeset ali osemdeset tisoč v Stambulu, v Galtu, v Peci in v vseh bosporških vaseh, je dokazala s tem, da je tako kruta in krvoločna, kakor ni bil niti stari Addu-ul-Hadim, sultan, zvan Kravav. Pooseje je ta vlada na slišen način ubila tudi Turčijo samo. Ni bilo treba velikega prokopa, da je lahko pričakoval to, ko je videl ono.

Toda tu gre za pse in ne za ljudi — Allah naj se osvetli!

No torič, turški psi nikakor ne šive tako, kakor bi človek mislil, to čisto anarhistični psi brez tradicij, navad, zakonov in pravil. Nasprotno, njihova republika je čudovito urejena. Imel sem nekoč priliko občudovati krasno civilizacijo v Carigradu samem v času, ko je imel Carigrad še populacijo svobodnih psov. Carigrad, zmo nekoliko manjše mesto od Pariza, je razdeljen na sto okrajev. Nekako tako so bili tudi carigradski psi razdeljeni na sto krdeh in nobeno ni prekoračilo okraja, v katerem je bilo naseljeno. Vsako krdo je strogo pazilo, da noben pes iz drugega okraja ni prestopil meje njegovega okraja. Zato je živel republika v miru. Vsaka rodbinska mati je vzgajala brez boleč svoje potomstvo in po pravici ji je bil prepričan najboljši prostor pri kupu smeti, iz katerega si je pasja občina zbirala najboljše za svojo skromno prehrano. "Ahi! To niso bili govodi, ne banketi. Toda turški pes je ponižen in zna potprežljivo čakati, da mu vrže radodaren človek kosček črnega kruha, divje hrane, po kateri se obiluje vsa rodbina več dni. Škoda je le, da je takih dobrotnikov tako malo. Pripetilo se je meni, ki sem napasal to zgodbo, da sem postal tak radodaren mimoidoši. Spominjam se krasnega solnčnega dne. Bilo je pred mnogimi leti, nekega juljskega dne... da, 20. julija 1904. Zgodba je resnična, kakor vidite...

nisem si je izmislil Suleimanjevi diami je najkrasnejša med krasnimi mošejami Stambula, a harem se imenuje veliko, štiriglavi in zaprti dvorišče pred muslimanskim sanctuarjem.

Vstopil sem torej v to mošejo. Nisem bil sam — spremljala me je moja prijateljica, prijateljica, ki me je spoznala takrat 20. julija, prvič in ki je hodila ob moji strani po najtrših potih mojega življenja tudi potem, ko je bil Allah ločil našini usodi.

Oha — va bila utrjena. Pred vrati mošeje so ležali trije debeli kamniti stebri, katere so bila podria stoletja trije stebri, ki so nedvomno podprali vrata bizantinskega hrama, stoječega pred 600 leti na tem kraju. In na podstavek enega teh stebrov sva s prijateljico sedla.

Kar je prilezla iz luknje pod stebrom turška psica, zelo mlada psica, katere dolge in mehke bradavice so pričale, da posteno deči Uboga psica, vsa rebra so se ji videla. Očividno ni bilo kaj jesti v okraju in stradala je posebno mati, katere otroci so bili že en dan odstavljani in zato jim je začelo kručiti po trebuških, kar je odločno napak tam, kjer ni kaj jesti.

Moja prijateljica je poklicala psico, ki je najprej vse dobro premislila, potlej je pa prišla. Prodajalec črnih hlebčkov je prišel baš pravočasno na veliko zapuščeno dvorišče. Poklical sem ga in moja prijateljica je kupila mnogo črnih hlebčkov. Prijeto presretna psica je videla pred seboj najmanj teden dni račnosti in godovanja.

Pržeta hvalčičnosti je hotela, ta psica — pasja mati — kar takoj pokazati svojo radost in zaupanje. In da to dokaže, je storila, kar bi storile vse matere sveta. Brž je zleza nazaj v svoj breg pod stolpom, pa se je takoj vrnila in prinesla v gobcu tri mladiče, katere je nampa pr vseh pravilih prodavala. Bili so tako dobro rejeni in okrogli, kakor je bila mamica mrčava. Zoelo se je, da je psica po pravici ponosna na svoje potom-

stvo. Vpričo naju je najina nova prijateljica razdelila z zobmi med mladiče dnevno hrano, kar je ostalo, je pa spravila na varno. Končno se je vrnila in pojedla drobtinice, ki so ji bili pustili mladiči. In zopet je dobila vsa rodbina pasje lice.

— Kadar me bo več tu, — mi je dejala prijateljica... (vrtni bi se morala v svojo domovino, zelo zelo oddaljeno in bolj mrzlo od snega in ljuva...) — ko me ne bo več tu, se vrnite na ta kraj in kupite še kruha tem mladičem in njihovi mamici... da?... IM ljubite?

Obljubil sem. In ostal sem mož beseda. Vrnil sem se...

Vrnil se mše čez štirinajst dni. Sedel sem na isti stebel. In dvorišče okrog mene je bilo še vedno tako sijajno in solnce je sijalo enakako toplo, kakor pred štirinajstimi dnevi. In vendar, ker sem bil zdaj sam tam, kjer sva bila prej dva, se mi je zdelo, da je ves sijaj tega kraja skajlen.

Luknja pod stebrom je še zjajala. Pasje matere ni bilo tam. Toda žganil sem, da ne more biti daleč, kajti pasji zakon prepoveduje hoditi iz okraja. Čakal sem torej. In med čakanjem mi je prišlo na misel vtakniti roko v luknjo pod stebrom. Tam so morala biti ščeneta. Moja roka je res otipala kupček toplega mesa. In da bi si mogel ščeneta v miru ogledati, sem jih privlekel po vrsti na dan. Cvilila so, pa ne prehudo.

Ne prehudo, a vendar dovolj. Ko so zavillala tretjič, je prihitel na pomoč ves okraj. Obkoliko me je nad petdeset psov in vsi so tulili, da je bilo groza. Zob mi pa nobeden ni pokazal. Nedotaknjena ščeneta pred menoj so pričala, da sem nedolžen. Mislim pa, da so bila v nevarnosti vsaj moja meča.

A tedaj je nastal res nepričakovani preokret.

Opozorjena na nevarnost je prihitela psica mladičem na pomoč. Pridrvela je boječ se očividno najhujšega. Naenkrat me je pa zglejala in spoznala.

In tedaj se je zgodilo nekaj posebnega, nekaj izrednega. Kakor bi trenil z očesom je bilo dvorišče prazno. Vsi psi so jo popihali nazaj, odkoder so bili prišli. Psica s trebuhom na pesku in jezikom na svojih čevljih me je pa ponžno opravila za negotoljubni sprejem, katerega sem bil doležen jaz, prijatelj, dobrotnik! — jaz, katerega ta zabita ščeneta sama niso spoznala!... nečuvna žalitev za katero sem bil naprošen, naj jo izvolim oprstiti.

Ko sem bil pogledil ubogo, spokorjeno glavo in poklical prodajalca črnih hlebčkov, da zapečatim z gostijo najino spravo, se je psica vsa srečna in zadovoljna večkrat prekopicila pred menoj. Toda materinske skrbi so se tako oglasile in presenetila me je z izrednim dokazom inteligence in civiliziranosti, kakršne se nisem videl pri nobeni živali na svetu.

Najprej se je govorilo, da skrivnostni jetnik ni nosil črne svilene maske, temveč železno, da je govoril upravnik upravnik Bastille z njim vedno stoji in s klobukom v roki, da mu je sam pri jedi stregel, da je nosil jetnik vedno najfinerje perilo in obleko in jedel samo iz srebrne posode. Govorilo se je tudi, da je vrgel jetnik za svoje ga bivanja na otoku Sv. Markete skoni okno svoje celice popisan srebren krožnik, katerega je našel ribič in ga izročil upravniku kaznilnice, ta pa ni dal ribiču zapreti in usmrtiti samo zato, ker se je pričel, da ne zna čitati. Pravi povod za to, da so se govorice o jetniku z železno masko razširile po vsem svetu, je pa dal največji pisatelj 18. stoletja Voltaire, mož brezprimerne fantazije, katero bi mu zavidal tudi najslavnejši novinarji naše dobe. Voltaire je bil sam nekaj čas zaprt v Bastilli in zato ni čuda, da je tudi on spregovoril o skrivnostnem jetniku. In tako je v prvi izdaji zgodovine Ludvika XIV. zapisal:

Kaj bi storila ŽENSKA

Glede tega?

AKO STE V ZADREGI in bi radi dobili prijateljski, sosedaj nasvet glede domačih zadev, stopite na kratek pogovor v enega naših Home Economics Bureaus. Prepričali se boste, da vam bodo Home Economics Ženske z veseljem pomagale.

- All želite nove obede in navodila? Z veseljem vam jih bodo dale neka!
- All hočete izvedeti za zadnje ideje v kuhli in napraviti obedov? Home Economics kuharski tečaji vas bodo zanimali.
- All imate kako električno potrebscino, s katero ne znate dobro ravnati? Samo potožite jim svoje težave in pokazale vam bodo, kako se stori.
- All vam posebno razkažejo in dajo nasvet, predno kupite potrebscino? Seveda! Pomagale vam bodo napraviti načrte za vaše lastne posebne potrebe.

In potem, če hočete zanimiv program za klubno sejo, imate lahko sejo v njihovih sobah in pomagale sestaviti program.

To je njihova naloga. Pomoč, ki jo dobite od njih, je brezplačna. Njihov posel je del neprestanega prizadevanja naših družb, da se uporabi več elektrike in da je vsem bolj koristna.

Kje se nahajajo naši Home Economics Bureaus

- IN MANHATTAN
4 Irving Place 124 W 42nd St
230 W 72nd St 151 E 80th St
- IN THE BRONX
555 E Tremont Avenue
- IN BROOKLYN
380 Pearl St 100 Chester St
513 Fourth Ave 10 Howard Ave
41 Snyder Ave 270 So Third St
529 Surf Avenue
- IN YONKERS
45 South Broadway
- IN QUEENS
Gas and Electric Building
Amity Street, Flushing
65-10 Fresh Pond Rd, Ridgewood
145-94 Jamaica Ave, Jamaica

THE NEW YORK EDJSON SYSTEM

Messers

President

The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

SKRIVNOST MASKIRANEGA JETNIKA

Skrivnost jetnika z železno masko zanimivo ves svet že 200 let tako, da je postala predmet neštetihih romanov in gledaliških komadov, zadnje čase pa tudi senzacionalnih in napetih filmov. V obliki filma je ta storija sicer zanimiva, vendar pa samo bajka in legenda. V filmu je namreč rečeno, da je bil jetnik z železno masko dvojni kralj Ludvika XIV., kar pa seveda ni res. Kdo je bil torej skrivnostni jetnik?

Pazniki pariške Bastille so pod prisego izpovedali, da je pripeljal 18. septembra 1698 opoldne sam upravnik kaznilnice grof Saint Mars z otoka Sv. Markete jetnika, ki je imel obraz zastrt s črno italijansko masko, katere ni nikoli odložil. Ime skrivnostnega jetnika, katerega je stražil sam upravnik z dvema zaupnikoma, je ostalo neznano. Mož je umrl v Bastilli nenadoma 19. novembra 1703 in naslednjega dne s tega pod tujim imenom skrivaj pokopali.

Ni čuda, da je dal skrivnostni jetnik častnikom, vojakom in tudi jetnikom v Bastilli povod za ugibanje in šušljanje, ki se je preneslo iz kaznilnice v pariške ulice in v javnost vobče. Tako so nastale govorice, ki pa z resnico niso imele nič skupnega.

Najprej se je govorilo, da skrivnostni jetnik ni nosil črne svilene maske, temveč železno, da je govoril upravnik upravnik Bastille z njim vedno stoji in s klobukom v roki, da mu je sam pri jedi stregel, da je nosil jetnik vedno najfinerje perilo in obleko in jedel samo iz srebrne posode. Govorilo se je tudi, da je vrgel jetnik za svoje ga bivanja na otoku Sv. Markete skoni okno svoje celice popisan srebren krožnik, katerega je našel ribič in ga izročil upravniku kaznilnice, ta pa ni dal ribiču zapreti in usmrtiti samo zato, ker se je pričel, da ne zna čitati. Pravi povod za to, da so se govorice o jetniku z železno masko razširile po vsem svetu, je pa dal največji pisatelj 18. stoletja Voltaire, mož brezprimerne fantazije, katero bi mu zavidal tudi najslavnejši novinarji naše dobe. Voltaire je bil sam nekaj čas zaprt v Bastilli in zato ni čuda, da je tudi on spregovoril o skrivnostnem jetniku. In tako je v prvi izdaji zgodovine Ludvika XIV. zapisal:

Nekaj mesecev po Mazarinovi smrti je bil pripeljan na otok Sv. Markete v Sredozemskem morju neznan jetnik srednje postave, mlad in lep, ki je vedno nosil železno masko, narejeno tako, da ga pri govoru in jedi ni ovirala. Izdano je bilo povelje jetnika takoj ubiti, čim bi masko odložil. Čez nekaj časa je Saint Mars prepeljal jetnika v Bastillo.

Voltaire sam ni takoj povedal, kdo je bil oni jetnik, temveč je opozoval, kakšen učinek bo imela ta vest na javnost. Šele v svojih "Questions sur l'Encyclopedie" je tvegaj opazko, da je nosil jetnik masko zato, da bi nihče ne videl, da je nekomu presenetljivo podoban.

Voltaire pa zopet ni hotel povedati, komu je bil skrivnostni jetnik podoben. Šele v drugi izdaji omenjenega spisa, je trdil, da je bil mož z železno masko starejši brat Ludvika XIV. Ta trditve je vzbudila v francoski javnosti nepopisno senzacijo. Kost je bila vržena in ljudje so jo začeli navdušeno godlati.

Trdili so, da je žena Ludvika XIII. rodila Ludvika XIV. opoldne, istega dne proti večeru, ko je kralj baš večerjal, je pa rodila še enega dečka, katerega so pa odstranili, da preprečijo homatje. Še bolj zamotana je postala ta storija po trditvi barona von Gleichenau, da je bil legitimni potomec Ludovika XIII. zaprt zato, da napravi mesto sinu kardinala Richelieu in Ane Avstrijske, ki je bil pravemu kraljevitvemu sinu čudovito podoben. Ta trditve je presegala že vse meje. Vsa Francija je bila na nogah, kajti to je pomenilo nevarnost za aspiracije zadnjih Bourbonov na francoski prestol. Pojavilo se je nešteto brosur in spisov, v katerih so avtorji dokazovali, da je bil Ludvik XIV. bastard, da je bil pravi prestolonaslednik interniran na otoku Sv. Markete, kjer se je oženil s paznikovo hčerko in ta mu je rodila sina, katerega so takoj odpeljali na Korziko in proglasili za sina odličenih roditeljev. To je bil očividno poskus podpreti Napoleonove legitimne aspiracije na prestol. Toda to presega že fantazijo samega Dumas.

Domeva, da je bil jetnik z masko brat Ludvika XIV., je bila pa že davno zgodovinsko ovzarena.

Nastane torej vprašanje, kdo se je skrivaj za skrivnostnim možem v Bastilli preselencenje in razburjenje, ki je nastalo po Voltairovi trditvi, da je bil jetnik dvojni Ludovik XIV., pa ni ostalo brez kritičnega proučevanja in tako so iskali pod železno masko različnejše veljake takratnih časov. Eni so trdili, da je bil maskirani jetnik armenski patrijarh Avedick, katerega so baje jetniti skrivaj prepeljali v Evropo in zaprti. Drugi so mislili, da je bil skrivnostni jetnik sam Moliere, kateremu so se jezuiti baše osvetili za njegovoga "Tartuffa". Govorilo se je celo, da se skrivaj pod železno masko ženska, ki je igrala v onih časih odlično vlogo.

Zdaj se vsi resni zgodovinarji strinjajo v tem, da je bil slovit jetnik z masko grof Mattioli, državni tajnik vojvode mantuankega Ludovik XIV. je po Mazarinovi smrti opustil trezno politiko in se začel navduševati za vojne. Ko je v 1632 zavojeval Pignerol, se mu je zahotelo še Casala, da bi postal gospodar vse severne Italije. Gospodar Casala je bil pa mantuanški vojvoda Karl IV. Gonzaga, mlad in zelo lahkomiseln mož, ki je zastavil vse svoje vladarske dohodke židovskim oderuhom. Versailleski dvor je prišel na idejo, izrabiti lahkomiselnost mladega vojvode in pridobiti Casal z denarjem. V ta namen je stopil francoski poslanik v Benetkah abbe d'Estrade v stik z zaupnikom in ministrom vojvode Karla IV., grofom Antoniem Mattiolijem, častihlepnim intrigantom, ki je pripomogel Franciji doseči cilj. Vojvoda mantuanški je bil pripravljen prodati Casal za 100.000 dolarjev.

Stvar je šla tako daleč, da je napisal sam Ludvik XIV. grofu Mattioliju lastnoročno zahvalno pismo in da je postal barona Pamelda, da bi ratificiral pogodbo z Mattiolijem. Predno je pa prišlo do tega, je milanski guverner barona Asfelda nenadoma aretiral in izročil Špancem. Prišlo je namreč na dan da je igral Mattioli dvojni vlogi in da je pogajanja s Francijo proti visoki nagradi izdal Dunaju, Madridu in beneški republiki.

Lahko si mislimo srd in razočaranje Ludvika XIV., ki se je že pripravil zaseti Casal s svojo vojsko in navallati na severno Italijo. Da potolaži razjarjenega kralja, mu je abbe d'Estrade predlagal, naj da Mattiolija aretirati in zapreti. — Kralj je na predlog pristal, izrazil je na željo, naj se to zgodi skrivaj in na tihem.

2. maja 1679 je poklecal d'Estrade Mattiolija k sebi, češ, da mu hoče izplačati ostanek kupnine za Casal. Ko je pa Mattioli v Pignerolu vstopil v kočijo, je bil aretiran in izročeno grofu Saint Marsu. Če upoštevamo, da je bil Mattioli državni tajnik, je jasno, da je bilo z njegovo aretacijo kršeno mednarodno pravo. Zato ni čuda, da je bil Mattioli na otoku Sv. Markete zaprt v največji tajnosti in da so ga skrivaj prepeljali v Bastillo. Spocetka sploh ni smel zapustiti kaznilnice, pozneje so mu pa dovolili izprehajati se, toda samo z masko na obrazu. Mož je umrl 19. novembra 1703. To je zgodovinsko dokazano in potrjeno. Kljub temu sta pa še vedno živi Voltairova in Dumasova legenda, da je bil mož z železno masko starejši brat Ludvika XIV.

SESTRA CARJA NIKOLAJA II.

V Berlin je prispela te dni iz Kodanja sestra zadnjega ruskega carja Nikolaja II. Olga Aleksandrovna Kulikovska. Olga Aleksandrovna je zapustila cesarski dvor že pred padcem monarhije v Rusiji. Poročila se je s konjeniški polkovnikom Kulikovskim in se umaknila v zasebno življenje. Po revoluciji je živela s svojo materjo, pokojno carico Marijo Feodorovno, v Kodanju, po njeni smrti se je pa preselila s svojim možem v Holte, oddaljen 18 km od Kodanja, kjer upravlja bivši konjeniški polkovnik Kulikovski konjarno nekega danskega milijonarja. Olga se pa bavi s slikarstvom. Zakoncema Kulikovski se ni posrečilo odnesti iz Rusije denarjev in draguljev in zato se preživljata s sadovi svojega dela. Na razstavi ruskih umetnikov v Beogradu so vzbujale Olgine slike spletno pozornost in vse so bile prodane. Nekaj jih je kupil tudi jugoslovanski kralj Aleksander.

V Berlin je prispela Olga Kulikovska s svojima sinovima Tihomom in Gurijem, ki sta polagala lopot kot eksternista, da lahko prestopita v visji razred. Med bivanjem v Berlinu je govorila sestra bivšega carja z dopisnikom ruskega lista "Ru" o raznih vprašanjih. Na vprašanje, kaj meni o političnem položaju v Rusiji, je Olga odklonila odgovor, češ, da Rusi v emigraciji ne morejo reševati vprašanj, o katerih ima pravico odločati samo ruski narod. Na vprašanje glede njenega razmerja do Kirila Vladimiroviča, ki se je proglasil za ruskega vladarja, je Olga Aleksandrovna odgovorila:

"Ostala sva v dobrih sorodniških odnosjih. Kar se tiče njegove proglastitve za vladarja, je nestopljiva proti nji že pokojna carica Marija Feodorovna in enako stališče zavzemam tudi jaz".

Med pogovorom z Oigo Aleksandrovno se je izkazalo, da sestra bivšega carja na zna nemško in da ne nezadovoljna z nemškimi berlinskimi novinarji s katerimi je govorila, pa je niso dobro razumeli in so objavili v svojih listih marsikaj, o čemur sploh ni govorila. Slednjije je namreč pogovor tudi za hčerko zadnjega carja Anastazijo. O laži-Anastaziji, ki je bila nedavno izgnana iz Amerike, je dejala Olga ruskemu novinarju, lahko napišete, da sem bila jaz prva iz doma Romanovih, ki sem prispela v Berlin, da vidim to Anastazijo in da vtrajam pri svojem prvotnem prepričanju, da nima ta ženska nič skupnega z mojo nečakinjo.

CENA

DR. KERMOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE BEADER)

Stane samo \$2.—

Naročite ga pri **KNJIGARNI 'GLAS NARODA'**

216 West 11 Street New York City

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

- SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.**
- 18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
 - 25. maja: Milwaukee, Wis.
 - 2. junija: Calumet, Mich., (Opera House).
 - 7. junija: Traunick, Mich.
 - 15. junija: Ely, Minn.
 - 22. junija: Duluth, Minn.

Naslov: Banovec B.
6236 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil G. P.

23 (Nadaljevanje.)

— Upam tako, To lo izvrstna stvar za Emilijo in ker ni Jerica še nikdar potovala, pričakujem Josti dobička od tega.

— Ali se boste tudi udeležili potovanja, Miss Flint?

— Čevreda, — je rekel hitro Mr. Graham, ki ni hotel dovoliti Jerici, da bi govorila sama. — Jerica mora iti z nami.

— To bo krajno znanj! — je rekla Mrs. Bruce ki je imela še vedno uprte oči v Jerico.

— Nameravala sem iti z Mr. in Miss Graham na jug, — je rekla Jerica, — a sedaj sem sklenila ostati v Bostonu to zimo.

— O čem govorite, Jerica? — je vprašal Mr. Graham. — Kaj mislite s tem? To je povsem novo zame!

— Zame tudi, gospod, kajti drugače bi vas informirala že poprej. To so povsem nove stvari ter nimajo nikakega opravka s prejšnjimi nameni.

— Ni je ne moremo pustiti, Jerica. Jaz ne maram slišati o taki stvari. Ti moraš iti z nami, kljub vsem okoliščinam.

— Bojim se, da ne bom mogla — je odvrnila Jerica smehljaje, a še vedno obdržala svoj odločen obraz. — Zelo prijazni ste, da želite to!

— Šelam to! Pravim, da zahtevam to. Ti si pod mojo skrbjo, otrok in jaz imam pravo reči, kaj bo storila!

Mr. Graham je postal razburjen.

Jerica in Emilija sta izgledali vznemirjeni, a nobena ni govorila.

— Daj mi svoje razloge, če jih sploh imaš, — je rekel Mr. Graham osorno. Vedeti hočem, kdo ti je stavil v glavo take neumne misli?

— Pojasni vam bom jutri, gospod!

— Jutri! Hočem vedeti sedaj! Povej mi, kaj pomenja vse to? Naredil sem vse načrte in ko je bilo vse pripravljeno, izjavlja Jerica, da ne more iti!

Emilija se je lotila naloge, da pojasni motive Jerice ter končala z obtožbenim njenega ravnanja.

Mr. Graham je pozorno prlušal, a postal zelo ogorčen ter večkrat prekinit njeno povest z medklici. Konečno pa je rekel:

— Jerica ima rajše Sullivanove kot nas. Bodre jo ne prestopano v odporu proti nam. Rad bi vedel, kdo je storil zanj; več, jaz ali oni?

— Njeni prijatelji so bili skazi leta in sedaj, ko jih je zadelo nesreča, jih ne more zapustiti enostavno, in priznavam, da se ne čudim njenemu sklepu.

— Jaz pa se. Rajše postane sužnja v šoli Mr. W. ter še večja sužnja v družini Sullivanovi, mesto da bi ostala med nami, kjer bi ravnali z njo kot z damo ter jo ljubili kot članico lastne družine!

— O, Mr. Graham, — je rekla Jerica, — to ni stvar izbire, pač pa čutil, da je to moja dolžnost!

— In kaj dela to dolžnost? Ali raditega, ker si živela z njimi ali ker ti je fant iz Kalkute poslal par majhnih darov? Ali raditega zanemarjaš svoje lastne interese ter skrbiš za njene bozne sorodnike? Ali se morejo njene zasluge meriti z mojimi? Ali ti nisem nudil najboljšje vzgoje ter nisem štedil s stroški, da pospešim tvoje blagostanje?

— Ne misli na to, gospod, — je rekla Jerica ponizno, a z dostojanstvom, — da bi naštevale vse ugodnosti, katere sam dobivala ter merila svoje obnašanje tem primerom. V takem slučaju so moje obveznosti neizmerno in vi imate gotovo prvo pravico do moje službe!

— Službe! Jaz hočem tvoje službe, otrok. Mrs. Ellis prvi tako lahko nastopi za Emilijo in zame in midva hočeva tvoje družbe in bilo bi skrajno nevažno, če bi naju zapustila sedaj.

— Oče, — je rekla Emilija, — mislim, da je bil cilj vzgoje Jerice napraviti po vsej neodvisnosti od vsega sveta. Jerica ne sme biti odvisna od naju.

— Emilija, — je rekel Mr. Graham, — rečem ti, da je to stvar čustvovalja. Vedve sta obe proti meni in ne bom več govoril o tem!

Rekal to, je odšel Mr. Graham v svojo sobo in v isti noči ga niso videli več.

Uboga Jerica! Mr. Graham, ki je bil tako velikodušen napram njej ter ni izgovoril nikogar žal besede, je bil kruto razžaljen.

Imenoval jo je nevažno. Čutil je, da je omalovaževala njegovo dobroto. Globoko ranjena se je poslovala od Emilije ter poskala svojo sobo, kjer je počela vso noč.

Enindvajseto poglavje.

SEBIČNOST.

Prepuščena v starosti treh let usmiljenosti sveta, je naša Jerica tekoma bivanja pri Nani Gracovi le malo usmiljenosti. Čeprav pa je njen razburjivi duh rebeliral proti temu, je bila vendar preveč mlada, da bi razmislijala o stvari ter prišla do kakega sklepa o trdnosti in okrotosti človeštva. Kakor hitro pa se je spomnila svojega očeta, so izginile vse slabe misli iz njene glave.

Tekom noči, ko se je brez spanja premetavala po postelji, je razmislijala Jerica o svojem lastnem življenju.

— Kakšno pravico ima Mr. Graham, — si je mislila, — ravnati z menoj na tak način? Ali me je raditega vzgojil, da bom vedno navezana nanj?

— Razvenega pa sem bila vzgojena, da poučujem v šoli Mr. W., kjer se bom morala učiti na navo ter vezbati svojega duha!

Tako je govoril ponos.

Srce Jerice pa je izpovedka rade volje poslušalo te migljaje.

To pa ni trajalo dolgo časa.

— Mogoče pa je bila le odkritosrčnost, — si je mislila, — ki je napolnila Mr. Grachama do tega ravnanja. On misli gotovo, kot Emilija, da se lotim pravih dela. Nemogoče mu je domnevati, kako globoko sem spojena s Sullivanovimi. Mr. Graham me ni še nikdar prosil, naj grem na jug, a jaz mislim, da bi mu povzročila strašno rano, če bi istinito odklonila.

Ali naj opustim svoje poučevanje ter odidem na jug? Mrs. Sullivan bo trpel ter mogoče celo umrla, ko bi bila jaz proč?

Ne, to je nemogoče.

Nikdar ne bom izvajala svojega lastnega srca ter ne morem dovoliti, da bi me njegova jesa odvrnila od dolžnosti!

Potem, ko je sklenila izpostaviti se viharjem ter izročila svojo zadevo Njemu, se je Jerica skušala pomiriti in zaspati. Mučne sanje pa so jo zopet prebržile k zavesti.

— Dobro jutro!

Njen poadrž je bil vrnjen s prisiljenim glasom. Sedla je ter segla po časopisu, da ga prime. On pa je položil svojo roko nanjo, da prepreči.

— Hotela sem vam čitati novice, gospod!

— Ne šelim, da bi mi čitali vi ali kdo drugi zame, dokler ne vem, da boste ravnali z menoj z respektom, katerega imam pravico zahtevati od vas.

— Nikdar nisem nameravala ravnati z vami drugače kot z respektom, Mr. Graham.

— Kakor želice ali dečki nasprotujejo starejšim in modrejšim, kažejo največji nerespekt, katerega so zmožni. Pripravljen pa sem pokazati preteklost, če mi zagotovite, da ste se vrnili po razmisljanju vse noči, k pravemu pojmu dolžnosti!

(Dalje prihodnjik.)

NOETOV DNEVNIK

(Ta dokument, ki ga je lastnorčno napisal oče Noe — pozna se mu drhteča roka alkoholika — so osemkrat predložili akademiji znanosti, ki ga pa odločno zavrnila, da bi ga proučila. Op. pis.)

Dan pozneje. Lotil sem se barke. Vest, da pride vesoljni potop, se je hitro razširila. Moja žena ni mogla obdržati zase. Sedaj vlada velikanska gneča živali, ki bi rade zasedle vse prostore. Vsakih pet minut me potrepja takšen-le ogromen levji spak po ramenih in me prosi naj bi ga vendar vzem s seboj. To je zelo mučno. Grozno, kako nestrno se vedejo polži, boje se, da bi ne prišli prepozno.

(Mine sto let.)

Na dan vesoljnega potopa. Torej, barka je gotova. Bog je danes ob treh barke svečano pogledal. Notranja oprema Mu je ugajala. Domenili smo se, da se preskrbi vsak zase s proviantom. Vkrčamo se jutri zarana. Slutim, da bo nastala nepopravljiva zmeda. Bog mi je po pregledu stisnil roko in dejal: "Izvrstno. Zelo sem zadovoljen, Noe. Saj se spominjaš: po en par nečistih živali in po sedem parov čistih živali. Zanašam se nate, da ne boš nikogar pozabil.

In še tisti hip je pričelo deževati.

Druga dne. Ta ploha ne preneha. Moji ubogi vinogradi so že čisto pod vodo. Gneča v barki je strahovita. Ladja se je pravi vznemirljivo nagnila na stran, ko je vstopilo sedem parov slonov, vsi hkratu. Nepriljetno je, da smo morali od roparskih živali vzeti le po en par. Priletelo je osem os. Vsa družina se je trudila štiri ure s tem, da jih je šest pregnala. Jelen je s svojimi rogovi udrl vrata. Moj sin Sem se bavi s prodajo živil. Stojim tudi pred neprijetnim vprašanjem. Rak puščavnik hoče potovati sam. Po ukazu Gospodovem pa moram vzeti cel par. Če pa vzamem par, tedaj rak puščavnik ne bo več puščavnik. Ne spoznam se več.

Peti dan. Dež gre neprestano. Razgled je strahoten. Samo nekoliko drevesnih vrhov molli iz poplave. Vse se ločuje. Streptokokom: in drugim bacilom smo morali odkazati poseben kotiček, ker jih noče nihče v svoji bližini.

Pravkar sem zapri vhodna vrata, ko sem jih moral ponovno odpreti. Želva je kajala obupna znamenja od sebe.

Z udavom se izbornu razumeva. To je dražestna žival. Rada nam je dovolila, da smo jo obesili pod strop, da bi lahko sušili perilo.

Sedmi dan. Dež postaja čim dalje močnejši. Mrzlo je. Moj sin Sem je zapolnel majhno trgovino s kozuhovino. Moja žena se je pričela kisati. Z energijo, ki mi je sicer tujja, sem odprl vsata in dejal: "Če ti ni prav, lahko greš, prosim..."

Naši SKUPNI IZLETI v Jugoslavijo in Italijo za leto 1930

Cas prihaja

za vse ore, ki so namenjeni to leto v stari kraj, da se odločijo kdaj in po kateri progi žele potovati. Na splošno povpraševanje in zanimanje rojakov za naše skupne izlete neznanjamo, da privedimo to leto sledeče izlete:

PO — FRANCOSKI progi s parnikom 'Ile de France' preko Havre

NAS GLAVNI SKUPNI IZLET 15. MAJA

Nadaljni izleti po isti progi in z istim parnikom:

8. JUNIJA poletni izlet 11. JULIJA tretji poletni izlet
25. JUNIJA drugi poletni izlet 1. AVGUSTA četrti poletni izlet

S PARNIKOM "PARIS" TUDI 2 SKUPNA IZLETA, DNE 23. MAJA in 30. JUNIJA

Po COSULICH progi

I. SKUPNI POLETNI IZLET "SATURNIA" dne 30. maja 1930

Nadaljni izleti po isti progi:

30. maja "SATURNIA" 3. sept. "VULCANIA" 29. nov. "SATURNIA"
2. avg. "VULCANIA" 9. okt. "VULCANIA" 11. dec. "VULCANIA"

Pišite nam čimprej za cene, navedila glede potnih listov, vizejev, permitov itd. na:

SAKSER STATE BANK
42 CORTLANDT ST., NEW YORK
Tel. Barclay 0380

Pokazal sem ji neskončno vodno gladino. Pripejal se mi zausnično in sem jo utovoril v prostor za divje živali.

...ti dan. Zelo sem se razhudil. Vsako jutro sem napravil zarezo v kos lesa, da bi lahko štel dneve. Sedaj pa je tiger uporabil drvo za zobotrebec. Ne vem, koliko dni bomo morali še prebiti v barki. Morda dva, morda pa tudi dvajset.

Dežuje. Razgled je strahoten. Vse, kar je živelo na zemlji, je poginilo. Za sredo se ni bilo preveč bitij na svetu. Božja modrost je neizmerna. Če pomislim, da bi lahko priredil svoj vesoljni potop deset milijonov let pozneje...

...ti dan. Dežuje neprenehoma. Med živalmi vlada največji nered. Mir prvih dni se je umaknil razumljivi vznemirjenosti. Mačke lovijo miši, levinja je požrla pol jagnjeta in sova ne da nikomur pokojno spat. Zirafo se je težko ranila, ko je vstala, kajti strop je nizek. Zaznamujemo tudi porode. Krava je vrgla teleta. V temi se je konguru zmotil in je tele vtaknil v svojo malho. Še osem takšnih dni in zmorim...

...ti dan. To že ni več dež. To je cel naliv. Bog se je gotovo zmotil. Dežuje že dije nego štirideset dni. Ali pa je pozabil. Polžaja ni tolažljiv.

Poskusil sem odposlati goloba, da bi pogledal, je-li kaj izgleda na boljše vreme. Odprl sem vrata in dejal "Ruk... ruk..." Sion pa je menil, nerazumljivo kako, da se nanaša to nanj in je štrbunknil kakor pravi idiot z obupnim krikom in vodu. Ta njegov predčasni konec je napolnil vso posadko z veliko bolečino.

Moje snahe mi delajo neprenehoma scene. Moji sinovi in jaz smo se dogovorili, da izkoristimo noč in se iznebimo žensk. Bojni načrt smo izvedli v največjem moiku. Toda ob novem dnevu so bile ženske še vedno tu. V temi smo se zmotili in utopili štiri opice...

...ti dan. Prav previdno sem spustil goloba. Obletel je trikrat barko in se oddaljil. Moj sin Sem je ponudil stave glede ure, ko se bo ptica vrnila. Že nekoliko minut pozneje se je vrnila in je držala očično vejico v kljunu.

Potem je nasledla čarka na vrh neke gore, ki sem jo na slepo srečo krtil za Ararat. Na nebu se je pojavil raznobaren lok. Sprejel sem ga kot znak božje dobrote, ne glede na to pa sem dal za slučaj nevarnosti najprvo izstopiti svoji ženi. Šele nato so sledili drugi.

Na kopnem. Strašno življenje! Skoraj bil človek ogušel. Neprestano poslušam samo "Ah... Ah..." Dobesedno vse, raca, leopard, krastača, zebra, zajec, medved, jastreb, pajek in majniški hrošč, vse brez izjeme ima nahod!

O MARCONIJEVIH USPEHII

Da vidimo, kaj piše o tej silni potegavščini svetovne čitavoče publike ugledni angleški strokovni časopis za radio "The Wireless World". Imenovana revija piše naslednje: "V času, ko to pišemo, se je lahko čitalo Marconijevo ime v skoro vseh dnevnih svetovnih zvezih z brezžičnim prenosom električne energije. Z Marconijeve jahte "Elettra" v Genovi je bil odposlan signal in je povzročil, da se je premaknil relais ter po ojačenju s pomočjo stikal priklopil na lokalno električno omrežje žarnice, ki so razsvetlile razstavo v Sidneyu, oddaljenem 11 tisoč milj od Genove. Čeprav na vsej stvari ni nič novega in ne gre za noben nov izum, je vendar ta poskus sam na sebi dovolj zanimiv, samo če bi bilo le ostalo pri tem stanju stvari. Poskus pa je bil prikazan kot prenašanje električne sile brez žic, dasi ne znači drugega kakor brezžično odposlan signal, na katerega se v oddaljeni sprejemni postaji odzove telefonska slušalka, zvočnik ali namesto le-teh kakšna druga električna priprava.

Pred elektrankami in pred kristalnim detektorjem so uporabljali za registriranje električnih valov takozvani koherer, najstarejši pripomoček, s katerim je bilo mogoče doseči, da so iz daljave prihajajoči brezžični signali v prejemnem aparatu sprožili električni zvonec ali delovanje kakšne druge električne naprave.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Kretanje Parnikov Shipping News

- 3. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Belgeland, Cherbourg, Antwerpen
- 5. maja: Minnekahda, Boulogne sur Mer, Cherbourg, Leviathan, Cherbourg
- 7. maja: Aquitania, Cherbourg, Hamburg, New York, Cherbourg, Hamburg, America, Cherbourg, Bremen
- 9. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen, Olympic, Cherbourg, Antwerpen, Pennland, Cherbourg, Antwerpen, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 10. maja: Minnewaska, Cherbourg, Conte Biancamano, Napoli, Genova
- 13. maja: Europa, Cherbourg, Bremen, Republic, Bremen
- 14. maja: Vulcania, Trieste, Berengaria, Cherbourg, St. Louis, Cherbourg, Hamburg, President Harding, Cherbourg, Bremen
- 15. maja: Ile de France, Havre, Stuttgart, Cherbourg, Bremen, Majestic, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 16. maja: Bellona, Cherbourg, Hamburg, Roma, Napoli, Genova
- 20. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen
- 20. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen
- 21. maja: Mauretania, Cherbourg, Hamburg, George Washington, Cherbourg, Bremen
- 22. maja: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
- 23. maja: Paris, Havre, Homeric, Cherbourg, Westernland, Cherbourg, Antwerpen, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 24. maja: Minnetonka, Cherbourg, Leviathan, Cherbourg, Conte Grande, Napoli, Genova
- 25. maja: Saturna, Trieste, Dresden, Cherbourg, Bremen, Europa, Cherbourg, Bremen
- 30. maja: France, Havre, Olympic, Cherbourg, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 31. maja: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Belgeland, Cherbourg, Antwerpen, Minnekahda, Boulogne sur Mer
- 2. junija: Columbia, Cherbourg, Bremen
- 2. junija: Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Rosalbe, Cherbourg, Hamburg
- 4. junija: New York, Cherbourg, Hamburg, America, Cherbourg, Bremen
- 6. junija: Ile de France, Havre, Majestic, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Augustus, Napoli, Genova
- 7. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Minnewaska, Cherbourg
- 11. junija: Bremen, Cherbourg, Bremen
- 11. junija: Mauretania, Cherbourg, Hamburg, Deutschland, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg
- 12. junija: Paris, Havre, Stuttgart, Cherbourg, Bremen
- 14. junija: Homeric, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 14. junija: President Harding, Cherbourg, Bremen
- 17. junija: France, Havre, Europa, Cherbourg, Bremen
- 18. junija: Vulcania, Trieste, Aquitania, Cherbourg, Hamburg, George Washington, Cherbourg, Bremen
- 19. junija: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
- 20. aprila: Olympic, Cherbourg, Westernland, Cherbourg, Antwerpen, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Roma, Napoli, Genova
- 21. junija: St. Louis, Cherbourg, Hamburg, Minnetonka, Cherbourg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
- 22. junija: Berengaria, Cherbourg
- 23. junija: Columbia, Cherbourg, Bremen, Ile de France, Havre, Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg, Republic, Cherbourg, Bremen
- 26. junija: Dresden, Cherbourg, Bremen
- 27. junija: Bremen, Cherbourg, Bremen, Majestic, Cherbourg, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 28. junija: Mauretania, Cherbourg, Belgeland, Cherbourg, Antwerpen, Minnekahda, Boulogne sur Mer, Leviathan, Cherbourg, Conte Grande, Napoli, Genova
- 30. junija: Paris, Havre

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajši in najbolj ugodna pot za potovanje na ograničenih prilikah: Ile de France 15. maja; 6. jun. (8 P. M.) (4 P. M.)

PARIS 23. maja; 12. junija (4 P. M.) (7 P. M.)

FRANCE 30. maja; 17. jun. (7 P. M.) (7 P. M.)

Najkrajši pot po svetovni vseh je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. Pijača in glavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli poštanskega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, priljagi iz drugih stvari. Vred naše dvogledne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno se prvotistne brosurarke.

Tudi nedrjavljani zamorejo potovati v stari kraj na oblah, toda preskrbeti si morajo dovoljenje na poveritev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brea permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najboljši, da v prošnji označijo, kaj se jim pošlje na Barga Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške prizeljeniške postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, s kvotni višje se izdajajo samo onim prosilec, ki imajo prednosti v kvoti in ti so: Stari ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedrjavljanov, ki so bili postavno pripisanci v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obrnite na poznane in tanejalivo

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava lista.

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1930

SO RAZPRODANE

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle. Knjigarna 'Glas Naroda'

SAKSER STATE BANK
42 CORTLANDT STREET
NEW YORK